

31 oktober 2011

Riksrevisionen är en del av riksdagens kontrollmakt och ska genom oberoende granskning av statlig verksamhet medverka till demokratisk insyn och effektiv förvaltning.

Skattebetalarna finansierar fonden som ska rädda bankerna vid kris

Regeringen skapade Stabilitetsfonden för att kunna finansiera framtida finansiella kriser. En huvudprincip var att kreditinstituten och inte medborgarna skulle betala det mesta för räddningsaktioner riktade mot finanssektorn. Nu visar en granskning från Riksrevisionen att Stabilitetsfonden till stor del finansieras av skattebetalarna.

Riksrevisionens granskning av Stabilitetsfonden visar på flera brister i konstruktionen.

De avgifter som bankerna betalar står bara för en del av Stabilitetsfondens finansiering. Staten sköt 2008 till 15 miljarder kronor och regeringen lät fonden utnyttja teckningsrätterna i Nordea utan ersättning. Följden blir att Stabilitetsfonden till stor del är finansierad av skattebetalarna.

Stabilitetsfonden är ett konto i Riksgälden där bankernas avgifter registreras. Kontot ska växa till 2,5 procent av BNP år 2023. Avgifterna går dock direkt in i finansieringen av statens löpande utgifter.

– Stabilitetsfonden är, namnet till trots, ingen fond som staten kan ta pengar ur för att finansiera stödåtgärder. Om fonden behöver användas måste staten därför gå ut och låna pengar, vilket riskerar att vara ett mycket kostsamt alternativ i en krissituation, säger *riksrevisor Jan Landahl*.

Riksrevisionen rekommenderar att regeringen undersöker om Stabilitetsfonden ska betala tillbaka de medel den fått från staten. Regeringen bör också undersöka om de medel som betalas till fonden kan placeras på ett annat sätt än i avbetalning av statsskulden som det är idag. Regeringen bör lämna förslag till ett mål för Stabilitetsfondens storlek som bättre avspeglar risknivån i banksystemet än vad den nuvarande kopplingen till BNP gör.

Bakgrund: Riksdagen beslutade 2008 om att staten skulle kunna ge stödåtgärder till kreditinstitut i syfte att motverka risker för en allvarlig störning i det finansiella systemet. För att finansiera de kostnader som uppstår i samband med stödåtgärder bildades Stabilitetsfonden. Banker och övriga kreditinstitut betalar en avgift för att finansiera Stabilitetsfonden.

Rapporttitel: Stabilitetsfonden – Gör den skäl för namnet? (RiR 2011:26)

Rapporten kan hämtas och beställas på www.riksrevisionen.se

Riksrevisor: Jan Landahl

Projektledare: Thomas Hagberg, 08-5171 42 41

Pressekreterare: Pernilla Eldblom, 08-5171 42 00